

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla dr. Csécsy Andrea ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** alatti lakos felperesnek - Feketéné dr. Szemző Margit ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** alatti lakos alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság 2007. december 11. napján kelt 2.P.22.118/2007/2. számú ítélete ellen az alperes 5. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja.**

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 20.000.- (Húszezer) Ft fellebbezési eljárási költséget, valamint

a magyar államnak az adóhivatal felhívására 30.000.- (Harmincezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A ... Megyei Jogú Város Önkormányzat 100 % tulajdonában álló **Cég 2** által a ...-i fedett uszoda kivitelezési munkájára meghirdetett közbeszerzési pályázat nyertese a felperes által vezetett **Cég 1** volt. Ennek alapján a felek 2002. augusztus 9. napján vállalkozási szerződést kötöttek.

A kivitelező a szerződésben nem szereplő pótmunkákat is elvégzett. A szerződés szerinti teljesítési határidő 2003. június 30-a volt, ehhez képest a létesítmény 2003. augusztus 19-én készült el. Ekkor kezdődött a 30 napban meghatározott próbaüzem. Az átadás-átvételre végső soron 2003. szeptember 24-én került sor.

A teljesítést követően vita merült fel a felek között a vállalkozói díj mértékéről, a megrendelt és elvégzett pótmunkák köréről, amely tárgyban a 2003. december 16-án megállapodást kötöttek. Ezzel azonban a felek jogvitája nem zárult le, abban jogerős döntést a Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.196/2006/4. számú 2006. június 29. napján kelt ítéletével hozott, ennek alapján a **Cég 2**-t 240.389.040.- Ft és kamatai, továbbá 11 millió forint perköltség terhelte.

A ... című ingyenes kiadvány 2006. augusztusi számában riport jelent meg az alperessel - aki ... Megyei Jogú Város polgármestere - „Miről van szó, valójában a **Cég 1** ügyben” címmel. A cikkben az alperes az újságíró által feltett azon kérdésére, hogy „Miből adódik ezek után a **Cég 1** követelése?” az alábbiakat mondta: „A kft. vezetője, felperes megkeresett azzal az igénnyel, hogy áron alul vállalták az uszodaépítést, fizessen a város nekik utólag a vállalt áron felül. Erre én azt mondtam, hogy minőségi kifogások merültek fel a munkájukkal szemben és különben sem lettek kész határidőre ... Ekkor **felperes** „mutyizni” akart, mire én figyelmébe ajánlottam, hogy elég közel van az ügyészség is, a rendőrség is ahhoz, hogy áthívjam őket. Erre azzal fenyegetőzött, hogy a zsebében van a teljes politikai ellenzék **város 1-en**, sőt FIDESZ-es, meg bírósági kapcsolatai is vannak, mindent el tud intézni, én pedig megüthetem a bokámat, ha nem fizetek. Ekkor megköszöntem a látogatását és közöltem vele, hogy a város áll elébe mindennek, ami ezután történt az egész bírósági procedúrával - ahogy a svájciak mondják - az éig bűzlik”.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a fent idézett valótlan állításaival jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát megsértette, kérte az alperes további jogsértéstől való eltiltását, saját költségén a ... soron következő számában történő elégtétel adását, továbbá 5.500.000.- Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére történő kötelezését. Állítása szerint nem folytatott az alperessel olyan tartalmú beszélgetést, amely során a neki tulajdonított kijelentéseket tette, a pótmunkák dokumentáltak és igazoltak voltak, követeléséhez jogi úton hozzájuthatott.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a cikkben megjelentek megfelelnek a valóságnak, másrészt vitatta a nem vagyoni kár bekövetkeztét.

Az elsőfokú bíróság 2.P.21.558/2006/14. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes a felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát megsértette, amikor a ... című kiadvány 2006. augusztusi számában a tényállásban írt nyilatkozatot tette. Kötelezte az alperest, hogy a soron következő számban adjon olyan tartalmú nyilatkozatot, amely szerint a tényállításai valótlanok, és bocsánat kérését tartalmazza. Kötelezte továbbá az alperest 500.000.- Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére.

Az ezt meghaladó keresetet elutasította. Megállapította, hogy az újságcikkben megjelenő, az alperestől származó állítások alkalmasak a felperes jóhírnevének megsértésére, mert a felperesről olyan képet alakítanak ki, mint aki követelését nem tisztességes eszközökkel kívánja érvényesíteni. A lefolytatott tanúbizonyítás eredményeként az alperesnek nem sikerült azt bizonyítania, hogy a felperes a nyilatkozatában szereplő kijelentéseket tette, vagyis a valóságbizonyításnak nem tett eleget. Valamennyi tanú az alperestől szerzett tudomást a peres felek között állítólagosan elhangzott beszélgetésről. A tanúk vallomása csupán annyiban volt egybehangzó, hogy egy alkalommal a felperessel történő egyeztetés után az alperes feldúlt állapotban jött ki az irodájából. Arról azonban, hogy az alperes részéről ekkor mi hangzott el, a tanúk egymásnak ellentmondóan nyilatkoztak, és egyik tanúvallomás sem támasztotta alá a felperesnek tulajdonított kijelentéseket. Ellentmondás volt tapasztalható a tanúk vallomásában az időpont és a helyszín tekintetében is. **tanú 1** vallomása szerint az alperestől - **tanú 2, tanú 3 és tanú 9** jelenlétében - az hangzott el az uszoda átadását követően, hogy „meg akarták vásárolni”. Ilyen tartalmú nyilatkozat elhangzását **tanú 2** megerősíteni nem tudta, ahogyan **tanú 3** sem, aki szerint az alperes azt mondta, hogy a felperessel a továbbiakban „nem kíván foglalkozni” és nem kívánt a közöttük elhangzottakról beszélni annak sértő tartalma miatt. **Tanú 9** állítása szerint a felperessel történt megbeszélést követően fel volt háborodva, de annak konkrét okára már nem emlékezett, kizárólag arra, hogy az alperestől ezzel összefüggésben a „mutyizás” kifejezést hallotta. A tanú elmondása szerint ekkor a titkárságon tartózkodott az alperes két titkárnőjével és a jelenlegi aljegyzővel, **tanú 8 -cal**. Ez ellentmond a fentebb említett tanúk vallomásának, akik elmondásuk szerint a polgármesteri iroda melletti ún. kistárgyalóban tartózkodtak, továbbá **tanú 8** vallomásának is, aki szerint a megbeszélés után az ún. kistárgyalóban **tanú 1, tanú 2 és tanú 3** jelenlétében mondta az alperes, hogy a felperestől ajánlatot kapott arra, hogy „keféljék el a dolgot”, egyezzenek meg a pótmunka árában, illetve tett olyan kijelentést, hogy magas körökig nyúló kapcsolatai révén elintézi a fizetést. **Tanú 1** vallomása szerint az említett találkozó az uszoda átadását követően volt, **tanú 3** annak időpontját 2003. októberére tette, **tanú 8** 2003. augusztus 20. napját követő egy hónapban jelölte meg az időpontot, **tanú 9** pedig erre vonatkozóan érdemben nyilatkozni nem tudott. **Tanú 7** vallomása szerint 2003. szeptemberében vagy októberében az alperes titkárságán tartózkodva volt jelen, amikor az alperes közölte, hogy a felperes őt megfenyegette, magasabb összeget kell fizetni az uszoda építése kapcsán a megállapodás szerintinél. Ekkor elhangzott az is, hogy a felperes zsebében van a politikai ellenzék, illetve bírósági kapcsolatai is vannak. E tanúvallomás szintén ellentmond a korábbi vallomásoknak mind a helyszínen tartózkodó személyek, illetve a helyszínek, továbbá az alperestől elhangzottakat illetően. Az alperes állítása szerint e beszélgetés közöttük 2003. szeptember 17. napján hangzott el, melyet határidőnaplója bejegyzésével kívánt igazolni. A tanúként meghallgatott **tanú 10** vallomásától kitűnően azonban erre ezen időpontban nem kerülhetett sor, hiszen a műszaki átadás-átvétel ekkor még nem történt meg, így nem merülhetett fel a hibás, illetve késedelmes teljesítés kérdése.

- 4 -

A cikk tartalma szerint a felperes ezen alkalommal további vállalkozói díj megfizetését kérte amiatt, hogy áron alul vállalta el a cég a munkát. A jogerős bírósági ítéletből kitűnik, hogy a **Cég 1** a tervtől eltérő pótmunkákat is végzett, amely a szerződéses ár mellett nyilvánvalóan többletkövetelést eredményez, így esetlegesen ezzel kapcsolatos igény valóban felmerülhetett. Erre tekintettel a súlyosan sértő, valótlan tényállításokkal az alperes a felperes Ptk. 78. §-a szerint védett jó hírnévhez fűződő jogát megsértette.

Megalapozottnak tekintette a Ptk. 84. § (1) bekezdés a.) pontja alapján az elégtétel adására irányuló kereseti kérelmet, míg a további jogsértéstől való eltiltás iránti igényt elutasította azzal, hogy annak feltételei nem állnak fenn. A felperes nem vagyoni kártérítés iránti igényét kisebb részben tartotta megalapozottnak. Rámutatott, hogy a felperes számos társadalmi funkciót tölt be, cége több jelentős beruházás kivitelezésében vett részt, így széles körben ismert személy. A nyilatkozatot tartalmazó kiadvány valamennyi ...-i háztartásba eljutott. **Tanú 4** előadása szerint a lakosság körében jó néhányan hangot adtak a cikk alapján annak, hogy a felperes korrupt, illetőleg a fellelhető hibák oka a felületes kivitelezés. Ugyanilyen tartalmú nyilatkozatot tettek **személy 1** és **személy 2** tanúk is. **Tanú 5** szintén alátámasztotta azt, hogy a cikk nyomán kérdéseket tettek fel felperes ezzel kapcsolatos magatartására vonatkozóan. **Tanú 14** úgy nyilatkozott, hogy a kollegáit a felperest illetően elgondolkodtatták az újságcikkben megjelentek. A közlés tartalmánál fogva is alkalmas a felperesről a társadalomban kialakított értékítélet megváltoztatására, a felperes, illetve cégének esetleges gazdasági kapcsolatainak negatív befolyásolására. E sérelemmel 500.000.- Ft nem vagyoni kártérítést talált arányban állónak. Mellőzte **tanú 13** és **tanú 12** tanúkenti meghallgatását figyelemmel arra, hogy a tanúk a többi, már meghallgatott tanúhoz hasonlóan csak közvetett információval rendelkeznek, másrészt nem valószínűsíthető, hogy e két tanú meghallgatása eltérő tényállás megállapítását tenné lehetővé.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.184/2007/5. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve a megfellebbezett rendelkezését hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította rámutatva, hogy az elsőfokú bíróság által megjelölt okból az alperes által bejelentett tanúk meghallgatása nem mellőzhető, megalapozott érdemi döntés a jogsértés megvalósulását illetően e két tanú meghallgatása után hozható.

A megismételt eljárásban a felek nyilatkozataikat változatlanul fenntartották.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a jogsértést a kereseti kérelemnek megfelelő tartalommal megállapította, kötelezte az alperest, hogy a ... című kiadvány soron kívül következő számában adjon olyan tartalmú nyilatkozatot, amely szerint tényállításai valótlanok és bocsánatkérését tartalmazza, továbbá 500.000.-Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére. A megismételt eljárásban meghallgatott **tanú 13** és **tanú 12** tanúk a per tárgyát képező mondatok elhangzására nem emlékeztek.

Pf.II.20.058/2008/4. szám

Arra a konkrét eseményre, amikor a felperessel való megbeszélést követően az alperes feszülten jött ki irodájából, **tanú 13** csak a határidő naplóbeli bejegyzés megtekintését követően emlékezett. Mindketten úgy nyilatkoztak ugyan, hogy **tanú 9** és **tanú 8** ez alkalommal jelen volt, amely ellentmond **tanú 7** és **tanú 2** vallomásának. A tanúk előadták, hogy az alperes határidő naplójába maguk írják be azon személyek nevét, akiknek a megbeszéléseken jelen kell lenniük. Megállapítható, hogy a 2003. szeptember 17-én 12 órára a felperesen kívül más személy beírva nem volt, amely kétségesé teszi azt, hogy a

korábbiakban említett tanúk jelen voltak akár a titkárságon, akár az ún. kis tárgyalóban. Ilyen körülmények között a megismételt eljárásban meghallgatott két tanú vallomása sem alkalmas az alperes cikkbeli kijelentéseinek alátámasztására, ezért az alperes ezen kijelentéseivel megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. A felperes nem vagyoni kártérítési igénye megalapozottságát illetően fenntartotta az alapeljárásban elfoglalt álláspontját.

Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, amelyben annak megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok téves mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy az alperes nem bizonyította állításai valóságát. Önmagában az a körülmény, hogy a kérdéses beszélgetés időpontjára vonatkozóan a tanúk részben eltérő nyilatkozatot tettek, nem bír perdöntő jelentőséggel az időmúlásra tekintettel. Ennek az ellenkezője lenne az életszerűtlen. Az alapeljárásban tanúként meghallgatott **tanú 8**, **tanú 9** és **tanú 7** egyezően adták elő, hogy 2003. év őszén a felperessel megbeszélést folytatott, amelyet követően feldúlt állapotba került. A tanúk alátámasztották, hogy az újságcikkben megegyező tartalommal számolt be a találkozót követően az ott elhangzottakról. A megismételt eljárásban meghallgatott **tanú 13** és **tanú 12** alátámasztották a 2003. szeptember 17-én a felperessel négy szemközti beszélgetés tényét, továbbá azt is, hogy a beszélgetés után feldúlt állapotban a titkárságon tartózkodó **tanú 9** jegyzővel közölte az elhangzottakat. A tanúk alátámasztották **tanú 8** jelenlétét is, továbbá **tanú 13** arról is említést tett, hogy a kistárgyalóban többen jelen voltak. Az a körülmény, hogy az ott lévő személyeket felsorolni nem tudta, nem gyengíti **tanú 8**, **tanú 9** és **tanú 7** tanúk vallomását. A felperessel való találkozást alátámasztja a 2003. október 9-én tartott, ... Megyei Jogú Város Közgyűlésének üléséről készült jegyzőkönyv tartalma is. Azt a körülményt, hogy a felperes által vezetett cég és az önkormányzati cég között a műszaki átadást megelőzően szerződés módosításra irányuló tárgyalások folytak, igazolja az alapeljárásban csatolt, 2003. június 10-én kelt szerződésmódosítás elnevezésű okirat. A felperes ennek aláírását szorgalmazta, arra azonban a 2003. szeptember 17-i találkozóig nem került sor. Ebből következően **tanú 10** által elmondottak nem helytállóak, a felperes ugyanis már a beruházás megkezdése után szorgalmazta a díj felemelését, amellyel nem értett egyet. Azt, hogy a nagy nyilvánosság előtt a beszélgetés tartalmáról csak mintegy három évvel később tett említést, az oka az volt, hogy a választások alkalmával az ellene kampányolók utaltak a **Cég 2** és a **Cég 1** közötti elszámolási vitára.

- 6 -

Az ellene indult kampányban részt vett szervezetnek, a ... Szövetségnek a tagja volt **tanú 10** is, ezért vallomása figyelembe nem vehető.

Sérelmezte a jogsértés megállapításán túl a felperes javára megítélt nem vagyoni kártérítést is. Álláspontja szerint a felperes nem bizonyította, hogy az újságcikkben foglaltak miatt nem vagyoni kára keletkezett, **tanú 10** kórházi főigazgatói kinevezését a kezdeményezésére vonta vissza a közgyűlés, ezért vallomása e körben sem értékelhető elfogulatlanként. **tanú 11**, **tanú 6** tanúk által elmondottak sem támasztják alá a nem vagyoni hátrányt.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a tényállást helyesen állapította meg, abból a jogszabályoknak megfelelő következtetést vont le, érdemi döntése helytálló. A felperes fellebbezésében nem jelölt meg olyan tényt vagy körülményt, amelyet az elsőfokú bíróság nem értékelt, anyagi és eljárási szabálysértése nem állapítható meg, ezért az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése és a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján annak helyes indokai szerint helybenhagyta.

A fellebbezés kapcsán az alábbiakra mutat rá:

A Pp. 164. §-ának (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóságnak fogadja el. A személyhez fűződő jogok védelmével kapcsolatos perben e szabály akként értelmezendő, hogy a bizonyítás azt terheli, aki más jó hírének sértésére alkalmas tényállítást tesz (BH. 1979/204.). Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan helyezkedett arra az álláspontra, hogy az alperesnek kellett bizonyítania azt, hogy az újságcikkben megjelentek a felperes részéről elhangzottak. A peres felek beszélgetésénél rajtuk kívül más nem volt jelen, a meghallgatott tanúk vallomásában rejlő, az elsőfokú ítéletben részletesen ismertetett ellentmondásokra tekintettel az elsőfokú bíróság a bizonyítékoknak a Pp. 206. § (1) bekezdésén alapuló, okszerű és logikus mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy e bizonyítási kötelezettségének kétséget kizáróan nem tudott eleget tenni. Ezért a jogsértést helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság.

Akit személyhez fűződő jogában megsértenek, a Ptk. 84. § (1) bekezdés e/ pontja alapján a polgári jogi felelősség szabályai szerint követelhet kártérítést. A kártérítési felelősség szabályait ebben az esetben is a Ptk. 339-360. §-ai alapján kell megítélni.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése szerint aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

A Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdése alapján a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig ez nem lehetséges vagy a károsult alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni.

- 7 -

Pf.II.20.058/2008/4. szám

Kártérítés címén - többek között - azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

A jogszabályi rendelkezésből következően - ahogyan arra az alperes fellebbezésében helytállóan hivatkozott - a károsult nem vagyoni kártérítésre akkor tarthat igényt, ha bizonyítja, hogy a jogellenes magatartással összefüggésben olyan hátrány érte, amelynek csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez nem vagyoni kártérítés megítélése indokolt (EBH. 2000/302, BH.2001/110/II, BH.2001/12.).

A bírói gyakorlat szerint ha a jogsértő kijelentés az általános közfelfogás szerint is elmarasztaló állítást tartalmaz, az önmagában is alkalmas arra, hogy az érintett személy társadalmi életben való részvételét hátrányosan érintse és kárpótlásra alapot adó módon megnehezítse. Ilyen esetekben a károsultat ért hátrányt köztudomású tényként kezelve

(Pp. 163. § (3) bekezdés) további bizonyíték hiányában is megállapítható a nem vagyoni kártérítés (BH.2004/103/II, BH.2002/135/II, BH.1996/304.).

Az ítéltábla álláspontja szerint az alperes a felperesre nézve tett valótlannak bizonyult nyilatkozata olyan állításokat tartalmaz, amelyek a fentiekben kifejtettek alapján - a tanúvallomások tartalmától függetlenül is - megalapozzák a felperes nem vagyoni kárpótlás iránti igényét. Az okozott hátrány kompenzálására arányos az elsőfokú bíróság által megítélt összeg.

Az eredménytelenül fellebbező alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet alapján megállapított jogi képviseletével kapcsolatban felmerült másodfokú perköltségének, továbbá az Itv. 64. §-a alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

S z e g e d, 2008. június 25.

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.	Dr. Hámori Attila sk.
a tanács elnöke	táblabíró	táblabíró